

Svårt, svårare, svårast

Foto: Boliden

Kerstin Hallsten
Chefekonom
kerstin.hallsten@industriarbetsgivarna.se
0702-67 70 25

Av inkommande information denna veckan framgår tydligt hur svårt det är att i dagsläget prognosticera den ekonomiska utvecklingen framöver. Konjunkturinstitutet och Svenskt Näringsliv kommer redan med nya nedreviderade prognoser. Och liksom tidigare publiceras flera mörka och ännu mörkare scenarier. Intressant är även att Riksbanken vid det penningpolitiska beslutet i veckan valde att beskriva den möjliga utvecklingen i två scenarier istället för i en enda detaljerad prognos. Detta skedde inte vid finanskrisen.

Osäkerheten är självklart helt befogad då utvecklingen beror bland annat på hur spridningen av Covid-19 fortlöper, vilket ingen har någon klar bild av. Andra lika viktiga och osäkra frågeställningar är till exempel hur immuniteten utvecklas, om och när ett vaccin kan tas fram samt hur viruset omvandlar sig. Hur olika länder hanterar smittspridningen är i det sammanhanget en mer lättanalyserad fråga men är trots det en väldigt osäker parameter. Till detta kommer de mer vanliga ekonomiska sambanden, som vi alla önskar att vi så snart som möjligt enbart behöver fokusera på.

De nya prognoserna och scenarierna målar med rätta en dyster bild för den ekonomiska utvecklingen. Svensk BNP-tillväxt bedöms falla med mellan 5 och 11 procent i år. Under nästa år väntas återhämtningen bli mer eller mindre kraftig. BNP-prognoserna ligger mellan cirka 2 procent och 8 procent för 2021. Svenskt Näringsliv har även ett scenario där det även blir en negativ tillväxt nästa år. Arbetslösheten väntas öka och KI och Riksbankens prognoser ligger mellan 9 och 14 procent för i år och 2021. Svenskt Näringsliv tar åter ut svängarna lite mer och har ett scenario där arbetslösheten stiger till hela 17 procent.

Riksbanken valde vid det penningpolitiska mötet att inte ändra reporäntan, då det inte bedömdes vara motiverat just nu att försöka öka efterfrågan. Men Riksbanken har under senare tid fattat beslut om ett stort antal åtgärder för att "underlätta kreditförsörjningen i ekonomin och motverka att de räntor som hushåll och företag möter stiger när osäkerheten i ekonomin ökar". Det är inte helt klart att det bör vara någon skillnad i motiv till var på avkastningskurvan man väljer att operera. Riksbanken vill helt enkelt inte ha negativa räntor.

Sällanköpshandeln minskade rejält i mars

För att övergå till den statistik som inkommit under veckan har vi i Sverige nu fått utfallsdata för mars för detaljhandelsförsäljningen. Den visar sammantaget på en minskning med 1,7 procent jämfört med i februari. Nedgången drivs av ett kraftigt fall i sällanköpsvaror, försäljningen minskade med hela sex procent mellan månaderna.

Även handelsdata för mars har publicerats. Den visar inte på så stora förändringar jämfört med för ett år sedan. Värdet av varuexport hade minskat med cirka två procent och varuimporten med cirka en procent. Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 21,8 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 17,7 miljarder.

På arbetsmarknaden fortsätter varslen och allt fler skriver in sig som arbetslösa. Under förra veckan har 2 784 personer ytterligare varslats, vilket återigen är en nedgång i antalet varsel. Sedan i början av mars har nu nästan 63 000 personer varslats om uppsägning. Drygt 5 400 har varslats i tillverkningsindustrin sedan början av mars och tendensen att industrin står för en större andel av varslen än tidigare består. Cirka 15 procent av varslen gjordes i tillverkningsindustrin i april. Antalet nyinskrivna arbetslösa var under förra vecka cirka 13 600 personer, och sedan början av mars är antalet nästan 110 000 personer. Arbetslösheten uppgår nu till drygt 8 procent.

Ras i BNP under första kvartalet och fallande indikatorer i april

I USA föll BNP-tillväxten brant första kvartalet jämfört med kvartalet innan och uppräknat i årstakt var nedgången fem procent. Den privata konsumtionen föll med cirka två procent och investeringarna var i stort oförändrade. Utvecklingen är svag men nästa kvartal får vi räkna med ytterligare ras, då effekterna av pandemin kommer att bli tydligare. Olika indikatorer fortsätter också att visa på ett väldigt svagt läge i amerikansk ekonomi i april, vilket var väntat. Stämningssläget i näringslivet och bland hushållen faller kraftigt och är på svaga nivåer och osäkerheten stiger brant.

Även i Euroområdet föll BNP kraftigt under det första kvartalet i år, och fallen blev större än under finanskrisen. Kvartalstakten blev nästan minus fyra procent. Det blev stora fall både i Frankrike och Italien. Data för Tyskland är ännu inte publicerat. Förtroendeindikatorer för april har sedan fortsatt att sjunka. Läget inom industrin är nästan lika svagt som inom tjänstesektorn och detaljhandeln. Även stämningssläget hos hushållen i euroområdet fortsätter att försämrats tydligt.

Precis som Riksbanken valde ECB och Federal Reserve att inte sänka sina styrräntor ytterligare, vilket nog främst beror på att de redan är så låga. Centralbankerna kommer dock fortsätta med sina tillgångsköp, vilket bidrar till att hålla ned ränteläget och hålla uppe likviditeten i systemet.

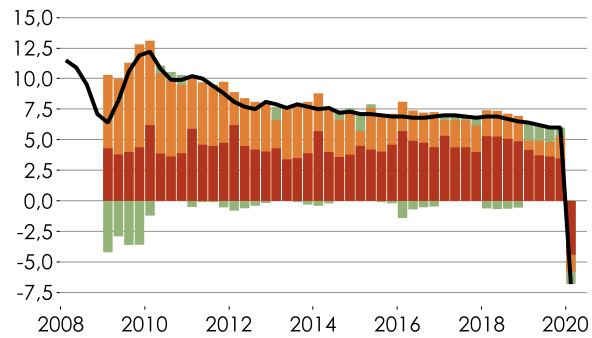
I Kina visar nya indikatorer för april att den återhämtning som inträffade i mars för tillverkningsindustrin består. Även i tjänstesektorn har det skett en viss återhämtning. Det totala orderläget i tillverkningsindustrin gick ner något, men exportordergången föll däremot brant vilket avspeglar den svaga utvecklingen i många andra länder.

Diagrambilaga

Kina

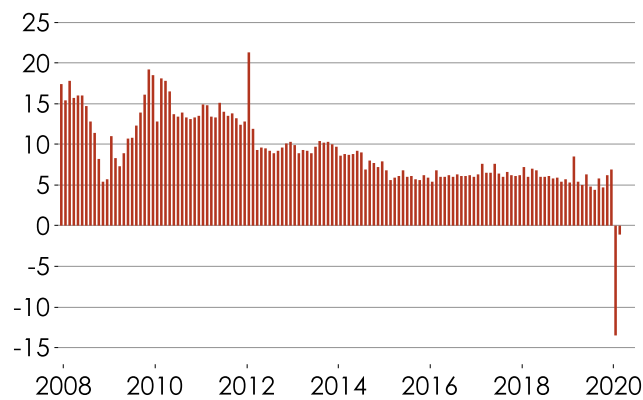
1.1 BNP

Årlig procentuell förändring

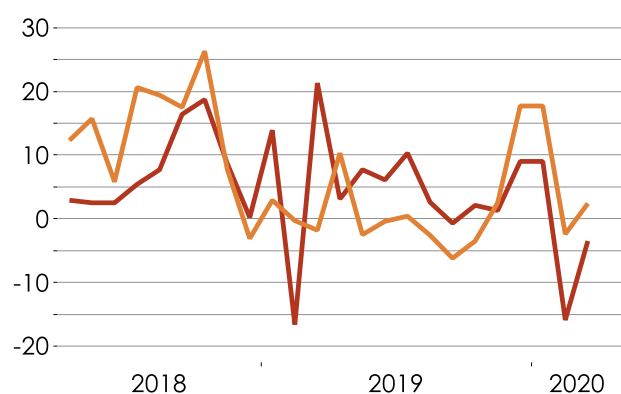
1.2 Industriproduktion

Årlig procentuell förändring

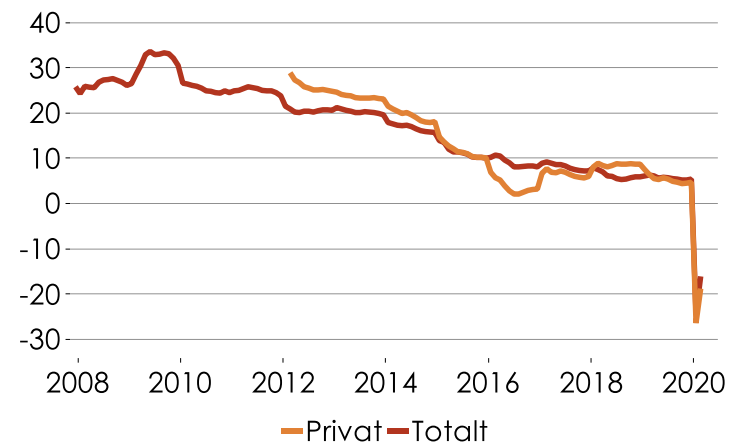
1.3 Export och import, kinesisk yuan

Årlig procentuell förändring

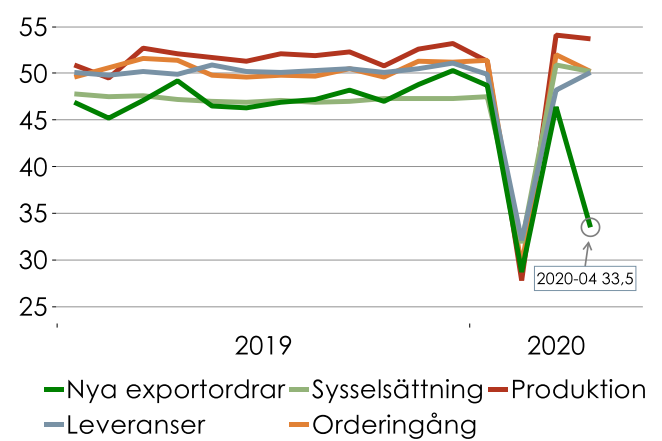
1.4 Investeringar

Årlig procentuell förändring

1.5 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin

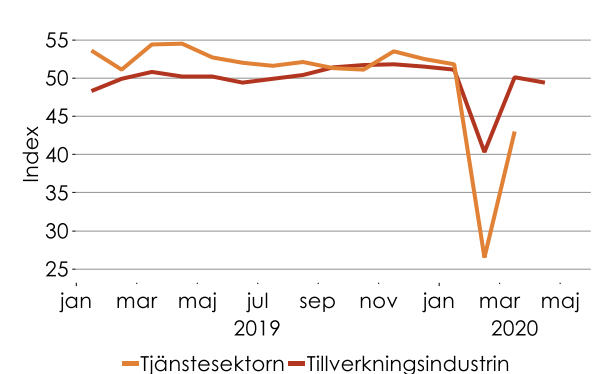
Index

Källa; China Federation of Logistics & Purchasing

1.6 Inköpschefsindex, IHS Markit

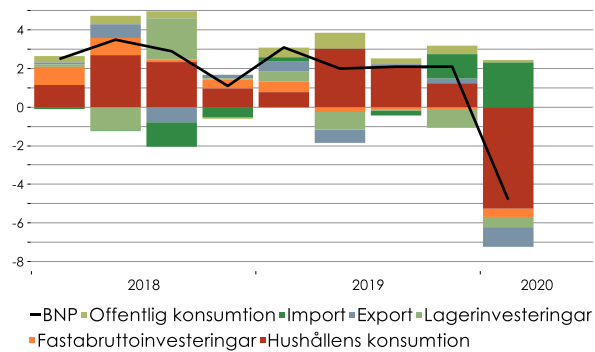
Index

USA

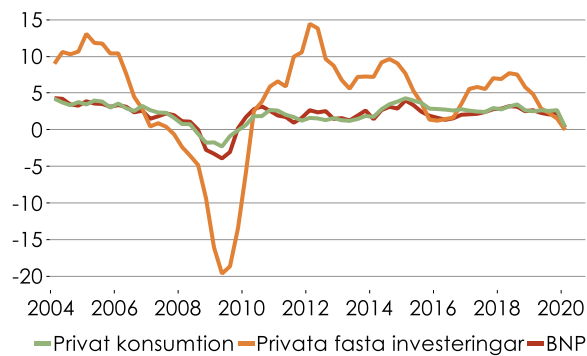
1.7 BNP-tillväxt och bidrag till tillväxten

Kvartalsförändring uppräknat i årstakt, procent

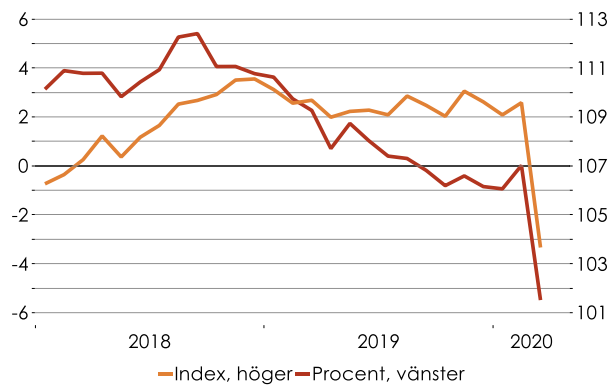
1.8 BNP-tillväxt

Årlig procentuell förändring

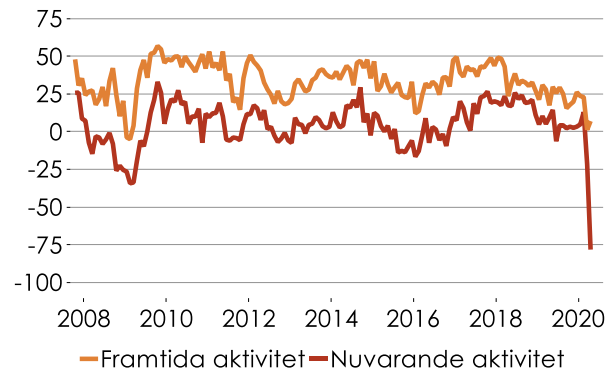
1.9 Industriproduktion

Årlig procentuell förändring och index

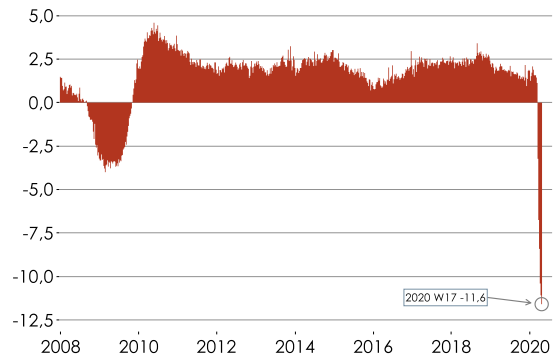
1.10 Stämningläget i tillverkningsindustrin,

Federal Reserve Bank of New York, index

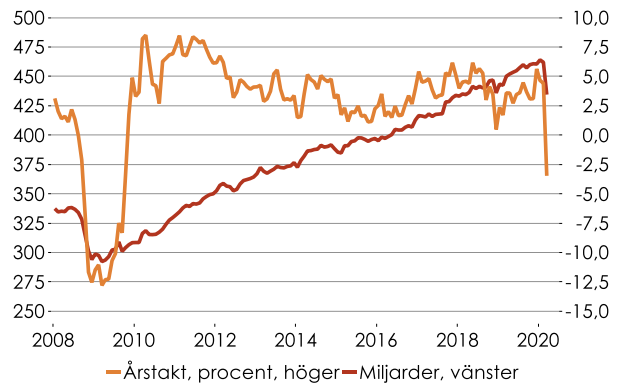

1.11 Ledande indikator, Weekly Economic Index

Federal Reserve Bank of New York, index

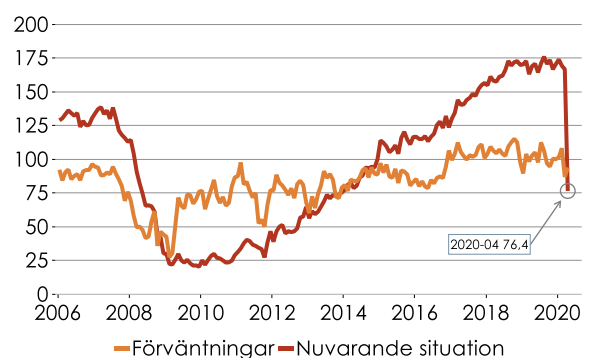

1.12 Detaljhandeln

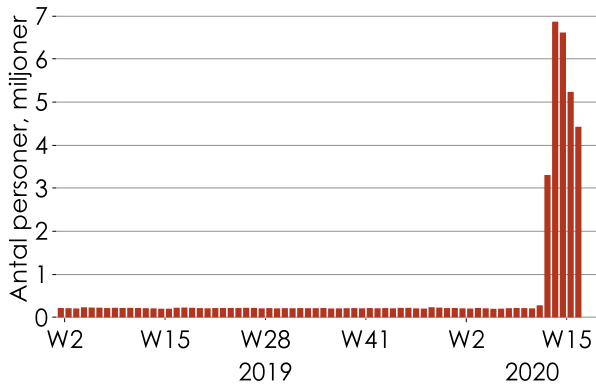

1.13 Konsumentförtroendet, Conference Board

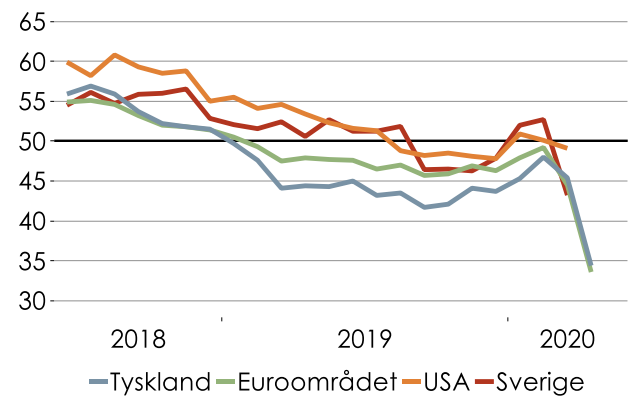
Index

1.14 Antalet nya arbetslösa

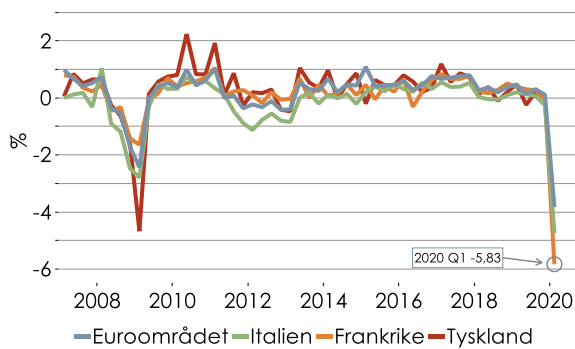
1.17 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin, Markit

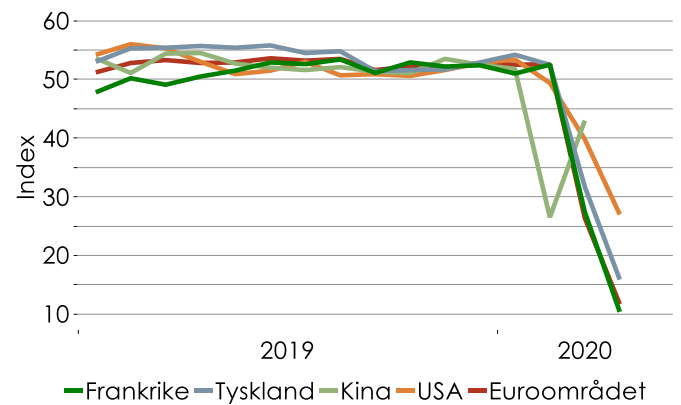
Euroområdet

1.15 BNP-tillväxt

Kvartalstillväxt, procent

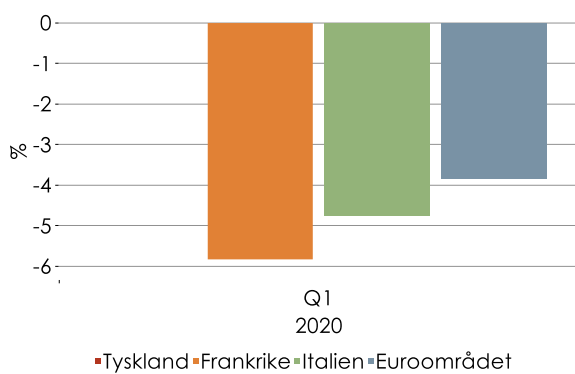

1.18 Inköpschefsindex, tjänstesektorn

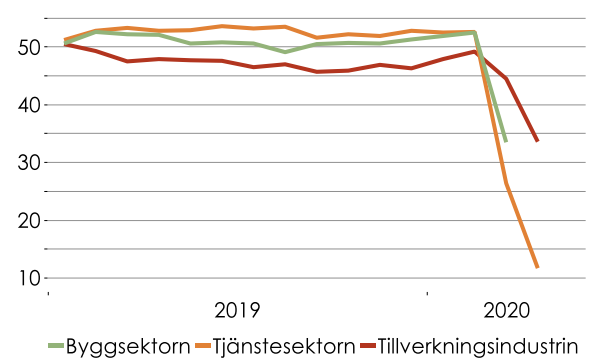

1.16 BNP-tillväxt

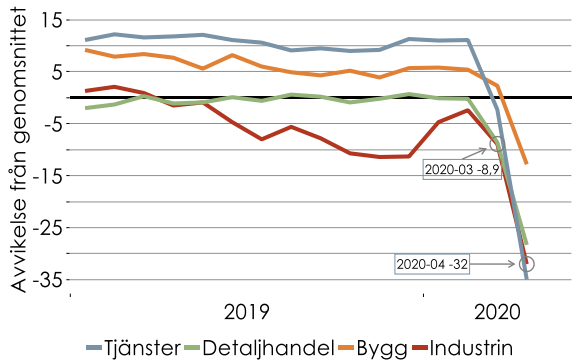
Kvartalstillväxt, procent

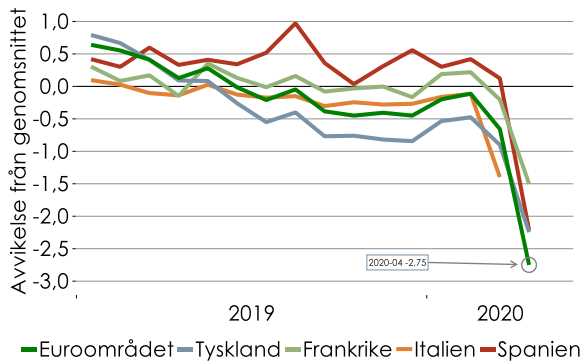
1.19 Inköpschefsindex Markit

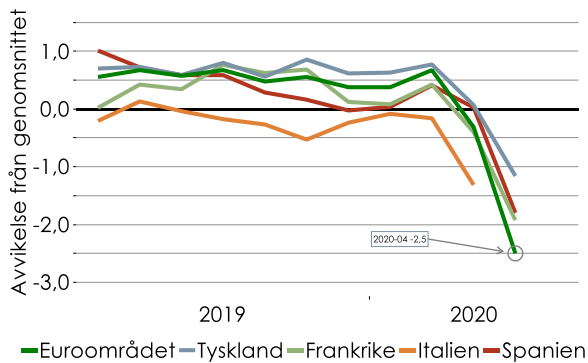
1.20 DG ECFIN:s konfidensindikator, euroområdet

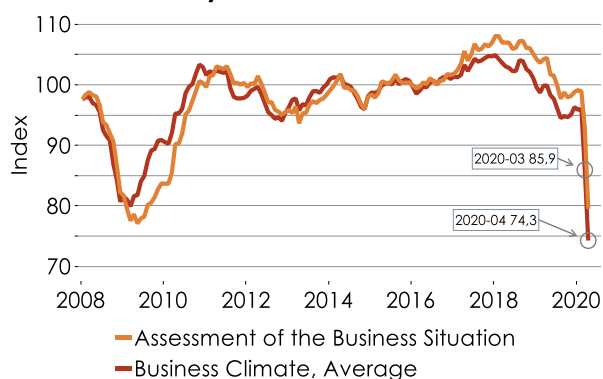
1.21 DG ECFIN:s konfidensindikator för industrin

1.22 DG ECFIN:s konfidensindikator för hushåll

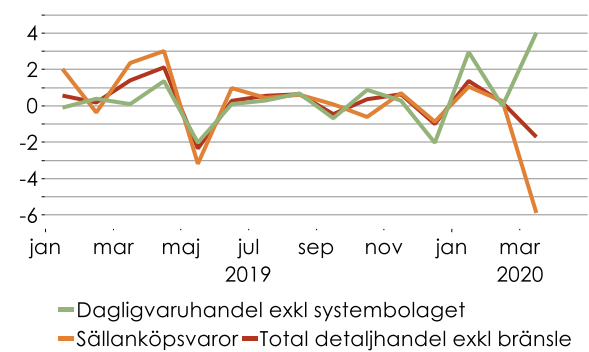
1.23 IFO-index i Tyskland

Sverige

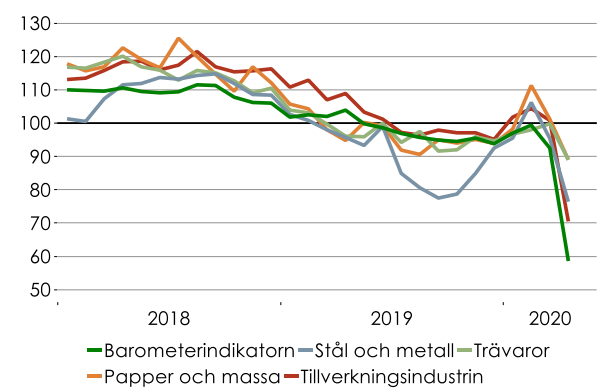
1.24 Detaljhandeln

Säsongrensad månadsförändring, procent

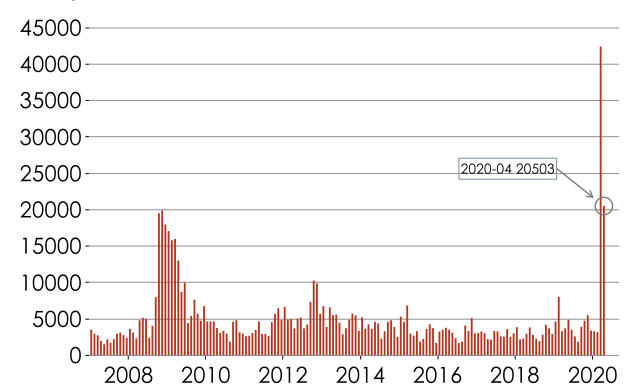
1.25 Konjunkturinstitutets barometer

Index

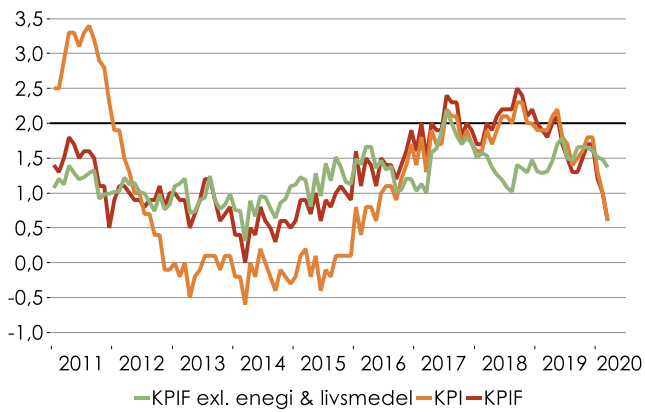
1.26 Varsel i Sverige

Antal per månad

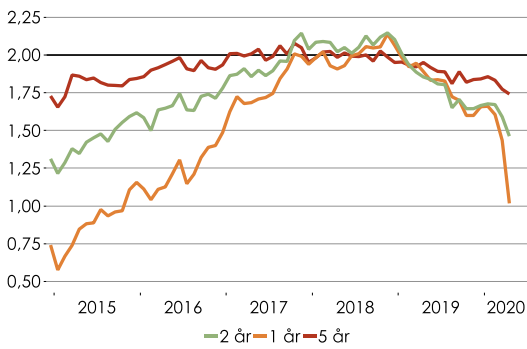
1.27 Inflation

Årlig procentuell förändring

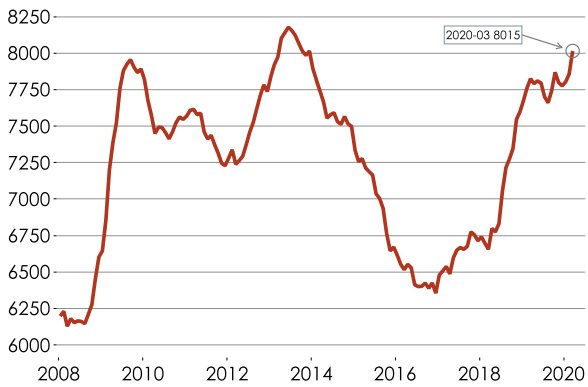
1.28 Inflationförväntningar, Prospera

Procent

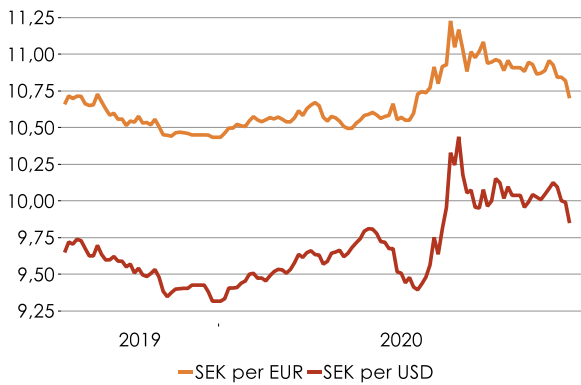
1.29 Konkurer

Antal, rullande 12-månaderstal

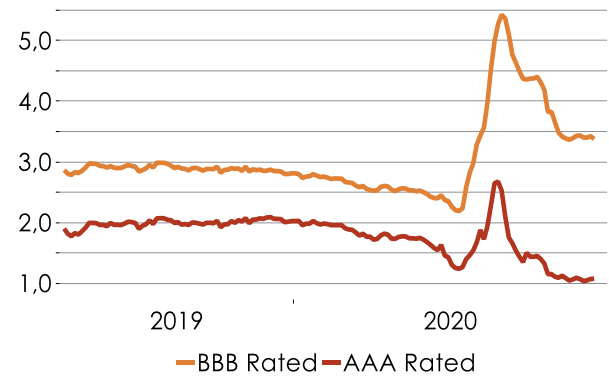

Finansiella marknader

1.30 Kronans växelkurs

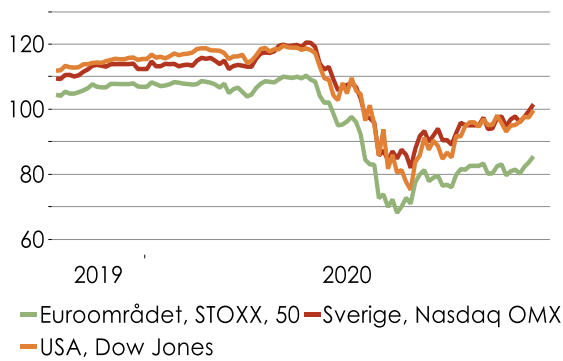

1.33 Räkntor på företagsobligationer i USA, 5-åriga Procent

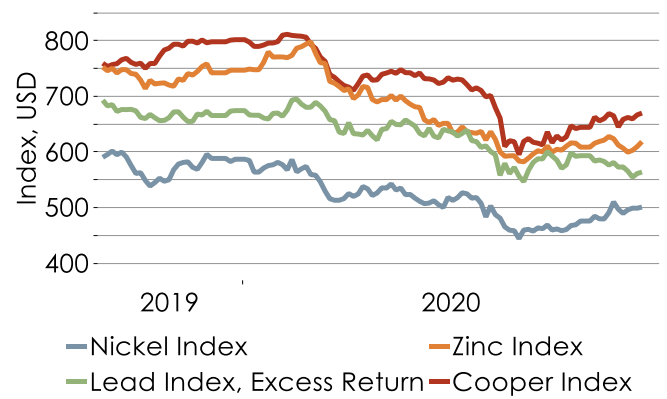
1.31 Aktieindex

Index, januari 2018=100

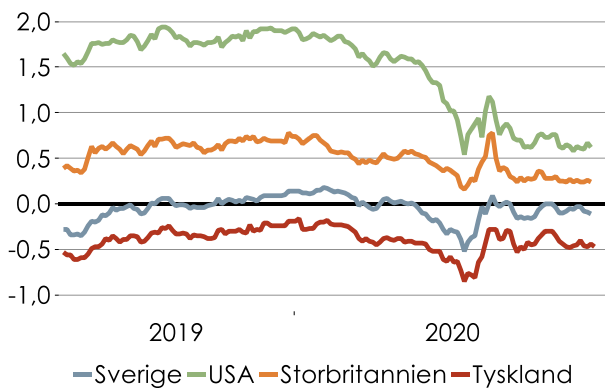
1.34 Råvarupriser

Index

1.32 Statsobligationsräntor, 10-åriga

Procent

1.35 Råvarupriser

Index

